

ACTIVITATS

Durant el curs 1980-1981 l'Institut d'Estudis Empordanesos ha continuat, sense grans novetats, però també sense desànim ni interrupcions, la seva feina d'investigació de temes empordanesos, per una part, i de divulgació del coneixement de la comarca, per l'altre.

Dintre el primer camp, cal senyalar l'aparició del volum XIV dels «Annals» corresponent a l'any 1980, però distribuït l'any 1981. Es tracta del volum més extens dels publicats des del naixement de la revista, amb 480 pàgines, contenint articles monogràfics sobre l'agricultura empordanesa a mitjans del segle XIX, treball guanyador del VII premi «Consolat de Mar», i altres corresponents a Castelló d'Empúries, Llers, La Jonquera i Figueres, a més de les habituals seccions d'Activitats, Crònica Cultural, etc. Com pot veure's la principal missió del nostre Institut, que és donar sortida, mitjançant una revista, als diferents treballs d'investigació i erudició sobre la comarca, va prosseguint el seu ritme normal, contribuint cada vegada més, amb les seves aportacions a enriquir el llegat cultural del país, especialment pel que fa referència a la Història, la Geografia o l'Arqueologia.

Promogut pel nostre Institut, i dins de la seva missió divulgadora, fou la projecció de l'audiovisual «Visions de l'Empordà», amb belles diapositives del conegut artista fotògraf Melitó Casals («Meli») i comentaris de Montserrat Vayreda i Albert Compte, tots tres membres de la nostra societat. Tingué lloc a la Sala d'Actes del Museu de l'Empordà, els dies 15 i 16 de desembre de 1980, amb gran èxit de públic i de comentaris favorables de premsa i ràdio. El citat audiovisual es projectà posteriorment en altres llocs, com a l'Ateneu de Barcelona, La Jonquera, Campmany, etc.

Enguany també s'ha iniciat la publicació d'una bibliografia empordanesa, treball fonamental per a tot estudi de la comarca, a càrrec del soci Sr. Miquel Alabrús, la primera part de la qual sortirà en el volum XV dels «Annals» corresponents als anys 1981-1982.

Finalment, seguint la tònica d'ajudar, dintre les nostres possibilitats, totes aquelles iniciatives que contribueixen a un millor coneixement i estima de les terres empordaneses, es subvencionà i es recolzà amb la col·laboració del membre de la Junta Srta. Montserrat Vayreda, el cicle de conferències, exposició, etc. dedicat al notable botànic, nascut a Olot, però estretament vinculat a l'Empordà per la seva estada a Lledó, Estanislau Vayreda i Vila, i organitzat pel IEDEN.

Entre les activitats de caire corporatiu hem de mencionar la presència del nostre Institut, representat pels seus president, Sr.

Andreu Brugués, i vicepresident, Sr. Albert Compte, a la reunió extraordinària convocada per la Conselleria de Cultura de la Generalitat, el 10 de març de 1981, a fi de coordinar la labor dels diferents centres d'estudis comarcals de tot Catalunya. Tingué lloc en el mateix edifici de la Generalitat i fou presidida pel Conseller Sr. M. Cahner i pel president de l'Institut d'Estudis Catalans, Sr. J. Ainaud, amb assistència dels representants de la major parts dels Centres. Després de diferents intervencions, entre elles la del nostre president, s'arribà a la conclusió que la tasca més urgent a portar a cap per a la coordinació de les diferents entitats, era la confecció d'un cens de les mateixes, a la vista del qual podrien adoptar-se les decisions més convenientes en ordre a la seva vinculació a la Generalitat, si bé l'opinió més general fou la del manteniment de l'autonomia de cada una d'elles. A aquest fi es creà una Comissió, constituïda per varis representants dels Centres presents, encarregada de confeccionar el mencionat cens i mantenir el contacte entre les entitats existents. La Comissió establí el seu estatge a la Conselleria de Cultura (Rambla Santa Mònica nº 8).

Poc després, el 14 del mateix mes de juny, tingué lloc una reunió del Patronat «Eiximenis» de la Diputació de Girona, presidida pel president de dita Diputació, Sr. A. Calzada, el diputat ponent de Cultura, Sr. Saqués i el representant de la Conselleria de Cultura de la Generalitat Sr. Manent. Es començà per notificar el nomenament de secretari del Patronat a favor del Sr. Pere Freixa i seguidament es passà a l'exposició de les activitats i problemes dels diferents centres acollits al Patronat. El punt principal de la reunió, però fou l'establir contacte amb el representant de la Conselleria de Cultura de la Generalitat i l'exposició, feta per aquest darrer, d'un avanç de programa d'actuació dels centres d'estudis locals, el qual, entre altres coses senyalava:

- a) Celebració de cursets de reciclatge per als aficionats.
- b) Aplegament i conservació de la documentació dispersa (familiar, parroquial, etc.).
- c) Confecció de bibliografies locals o comarcals.
- d) Edició de guies i itineraris.
- e) Estudis de toponímia, toponomàstica, etc.

Finalment es recorden als assistents les normes d'edició i lliurament d'exemplars de les publicacions subvencionades per la Diputació, és a dir:

- a) Avisar prèviament al funcionari encarregat, Sr. Gil Bonància;
- b) fer la tramesa a la Diputació (es recorda que 100 exemplars queden com a fons de dita Institució);
- c) senyalar el preu de cost en un

duplicat de factura; d) indicar el nom i el número del compte corrent de l'entitat que tramet la publicació.

La darrera actuació d'aquesta mena correspongué a la reunió anual ordinària del Patronat Eiximenis, i es celebrà el 5 de desembre de 1981, a l'edifici de la Diputació Provincial, assistint-hi com a representants del nostre Institut el president, Sr. Andreu Brugués i el vicepresident, Sr. Albert Compte. Aquesta vegada, a més del Sr. Saqués, com a ponent de Cultura, presideix també la reunió, Mn. Modest Prats, caps dels Serveis Territorials de la Conselleria de Cultura de la Generalitat. Comença el Sr. Saqués exposant les optimistes perspectives del Patronat en quant a disponibilitats econòmiques, en comparació amb l'any passat, fet que permetrà, com es lògic, augmentar les activitats i publicacions dels Centres. El Sr. A. Compte fa notar la deficient distribució dels nostres «Annals» per part d'«Arc de Barà», doncs diferents llibreters s'han queixat de que, malgrat llurs comandes, no els reben; el Sr. Saqués contesta que trametrà la petició al Sr. Gil Bonància, encarregat dels contactes entre la Diputació i la distribuïdora.

A continuació es parla de la reforma dels estatuts, tan del Patronat Eiximenis com dels diferents Centres, a fi d'adequar-los a les circumstàncies actuals. S'acorda que l'Institut d'Estudis Gironins elaborarà un avantprojecte de reforma dels seus, que podrà servir de model pels altres. Al mateix temps es nombra una Comissió per a actualitzar els del Patronat, formada pels Srs. Saqués, Modest Prats i Pere Freixa.

Es parla després sobre l'aparició de nous Centres d'estudis locals i s'aconsella que, en el possible, s'intenti vincular-los com a seccions als ja existents, a fi d'evitar una excessiva dispersió i atomització d'activitats. El Sr. Palol suggereix la conveniència, en la propera Festa del Llibre, de fer un stand dedicat a l'exposició i venda de totes les publicacions del Patronat, així com el corresponent catàleg de les mateixes. Finalment per a mantenir una major contacte i coordinació entre els Centres del Patronat d'acorda nomenar una Comissió Permanent que, de moment, serà la mateixa Comissió mencionada suara per a la reforma del citat patronat.

Cal remarcar també la presència de l'Institut representat per membres de la seva Junta, a la cerimònia d'enterrament de l'escriptor empordanès i universal Josep Pla, mort el 23 d'abril d'enguany, a qui es dedicà una corona.

ACTIVITATS DEL «CENTRE D'ESTUDIS DEL BAIX FLUVIÀ» DURANT ELS ANYS 1980 I 1981

1980

• Dia 12 de Gener: Projectió dels millors films de diferents autors comentats pel cineasta Tomàs Mallol.

Dia 2 de Febrer: Conferència sobre el tema «La Guerra del Francès a l'Empordà». Ens ho va explicar l'historiador Lluís Mª de Puig Oliver.

Dia 1 de Març: Vetllada literària en la qual va tenir lloc la primera audició de la lectura de «La Cançó del vent o Poema de la Tramuntana» d'Albert S. Delclòs. El varen llegir el mateix autor Sr. Delclòs i la poetessa Montserrat Vayreda.

Dia 25 d'Abril: Interessantíssima conferència amb projeccions sobre «Ecologia». Vàrem dedicar un pietós record a Fèlix Rodríguez de la Fuente, però tenim la sort que aquí a l'Empordà ens queda, i que sigui per molt anys, en Jordi Sargatal Vicens que ens va explicar molt de talladament sobre aiguamolls, ocells, etc.

Dia 12 de Setembre: Vigília de la festa de Torroella de Fluvià. Inauguració de l'exposició antològica de pintures i dibuixos de l'artista local Miquel Oliveres Cases. Va iniciar l'acte l'alcalde Sr. Pere Moradell i Puig. Vàrem aprofitar l'avinentesa per a inaugurar els locals recentment restaurats destinats a biblioteca i el que serà el «Museu del Pagès i el seu Món». Va finalitzar l'acte amb l'actuació dels populars Giralt, Tero i Farrerós.

Dia 15 de Novembre: Conferència amb projeccions sobre «La droga i els seus efectes» que ens exposà el Dr. Lluís San José Despi.

1981

Dia 7 de Febrer: Interessantíssima conferència a càrrec del Sr. Albert Compte Freixanet, Catedràtic de Geografia i Història de l'Institut de Figueres que va parlar sobre «Els límits de l'Empordà».

Dia 28 de Febrer: Reunió General de tots els socis per a elegir el nou President i un vocal de la Junta. Varen sortir elegits per unanimitat President: Joaquim Armengol i Llach del poble de l'Armentera i vocal, Benet Roig i Aimà de Sant Pere.

Dia 14 de Març: Per a celebrar la presa de possessió de la nova Junta es va fer un sopar de germanor a un hotel de Figueres.

Dia 25 d'Abril: Vetllada literària amb conferència a càrrec del Sr. Carles Fisas Comella. Director d'activitats culturals de l'Ateneu Barcelonès que va parlar sobre «Carles Fages de Climent, l'últim joglar».

Dia 30 de Maig: Homenatge a Josep Pla, presentat per Joaquim Armengol i projecció d'una pel·lícula sobre el gran escriptor empordanès, comentada per Ramon Sala Canadell.

Dia 28 de Juny, a les 12 del matí: Presentació del llibre de contes i poesies «Vivències d'un temps i Garba poètico-amorosa» de Miquel Oliveras Cases el qual va signar exemplars del llibre. Va fer la presentació el jove Joan Callol Planella. Al mateix local hi va haver exposició d'escultures de diferents autors, tots socis del Centre d'estudis.

Dia 25 d'octubre a Sant Pere Pescador, Sala Nova: Xerrada colloqui a càrrec del senyor Enric Riera Fortiana doctor en història de la Universitat Central de Barcelona que va parlar sobre «La Reina Joana a Sant Pere».

Dia 21 de Novembre: Conferència-concert sobre «Evolució musical i coreogràfica de la sardana des del segle XVIII ençà» a càrrec del compositor Lluís Albert i Rivas. Amb l'audició inèdita d'obres dels principis de la cobla i la col·laboració cinematogràfica de Tomàs Mallol.

Dia 5 de Desembre: Interessant dissertació sobre «Narcís Julià i l'ensenyament en català als segles XVII i XVIII» per Albert Rossich, Llicenciat en filologia catalana.

1982

Dia 9 de Gener: Conferència a càrrec de Don Abelardo Gabancho, l'historiador argentí identificat amb l'obra del malaguanyat historiador empordanès Alexandre Deulofeu que ha catalogat al mas d'Ordis, el qual explicà la transcendència i el mèrit de la «Matemàtica de la Història».